

वातवर्चो<sup>०</sup> Suçr. 1, 349, 9. f. ०नी 364, 15. *verschuchend, vertreibend*: स-  
कलकण्ठम्<sup>०</sup> Buio. P. 5, 3, 12, 5. — 2) n. a) *das Fortwerfen*: तृणं<sup>०</sup> Çāṅkh.  
Ça. 4, 6, 5. *das Auswerfen, Ausspeien* H. an. 4, 177. Md. n. 188. Du-  
rup. 15, 52, 26, 4. *das Hinanswerfen, Verjagen*; = यापन Tri. 3, 3, 254.  
राश्यानिरसनम् MBu. 14, 73. चौरादीनाम् Kull. zu M. 1, 115. *das Entfer-*  
*nen*: तद्गताज्ञानं<sup>०</sup> Vedāntas. (Allah.) No. 112. — b) *das Vernichten, Zu-*  
*grunderichten*; = सूदन, वध H. an. Md. Halā. 2, 322. — c) *das Zu-*  
*rückweisen, Verwerfen* AK. 3, 3, 31. H. an. Md. Schol. zu Kap. 1, 46.  
Schol. zu Gām. 1, 4. — Vgl. निरास.

निरसनीय (wie eben) adj. *hinausschwerfen, zu verjagen* Kull. zu M. 3,  
241. 10, 61.

निरस्त partic. praet. pass. von 2. अस् mit निस्; aus den Wörterbü-  
chern ist noch nachzuholen: *abgeschossen* (vom Pfeile) AK. 2, 8, 56. H.  
an. 3, 269. Md. l. 118. Halā. 4, 18. *ausgeworfen, ausgespien; schnell*  
*ausgestossen* (von einer Rede, einem Worte) H. an. Md. Halā. 1, 142.  
*verlassen, aufgegeben* H. an. Md. zurückgewiesen, verworfen AK. 3, 1, 40.  
H. an. Md. Halā. 4, 18. — *weggestossen, zurückgestossen*: प्रुप्तेनागत्य  
या शक्तिमुक्ता — सा निरस्ता महेत्कया Dev. 9, 23. *verstossen, verjagt*:  
निरस्तश्चासन्धुमि: 1, 19. n. *das Ausstossen, Fallenlassen* (ein Fehler  
der Aussprache) RV. Prāt. 14, 2, 9; vgl. निरास.

निरस्त्र (निस् + अस्त्र) adj. *unbewaffnet* R. 3, 35, 74. *ohne Waffen aus-*  
*geführt*: युद्धे Kāurap. 48.

निरस्थि (निस् + अस्थि) adj. *frei von Knochen*: मांस Suçr. 1, 231, 10.

निरस्य (von 2. अस् mit निस्) adj. *herausgejagt —, vertrieben zu wer-*  
*den verdienend*: संवर्धनं प्रधानानां निरस्यानां च निर्दृतिः Kām. Nitis.  
13, 55.

निरङ्कार (निस् + अङ्क<sup>०</sup>) adj. *frei von Selbstsucht* MBu. 15, 582. Buio.  
P. 1, 15, 40. 2, 19, 19.

निरङ्कत (निस् + अङ्क<sup>०</sup>) adj. 1) *keine Persönlichkeit habend, unpers-*  
*önlich* Buio. P. 5, 16, 8. 2, 1, 16. — 2) *nicht selbstsüchtig* MBu. 14, 1090.  
Buio. P. 3, 32, 6.

निरङ्कृति (निस् + अङ्क<sup>०</sup>) adj. *frei von Selbstsucht* Buatr. 3, 95.  
Buio. P. 5, 1, 57.

निरङ्क्रिय (निस् + अङ्कृ- क्रिया) adj. *keine Persönlichkeit habend,*  
*unpersönlich* Buio. P. 3, 27, 14.

निरङ्क्रिया (wie eben) f. *Abwesenheit aller Selbstsucht* Buio. P. 3, 29, 18.

निरङ्ग् (निस् + अङ्ग्) adj. *frei von Selbstsucht*: निरङ्ग् प्रपद्ये Buio.  
P. 5, 19, 4.

निरङ्गमति (निस् + अङ्ग<sup>०</sup>) adj. *dass.* Buio. P. 4, 22, 52.

निरङ्ग (निस् + अङ्ग) P. 8, 4, 7. Sch. *fälschlich* निरङ्ग geschrieben P.  
5, 4, 88. Sch.

निराक m. 1) = पचन *das Kochen*. — 2) = स्वेद *Schweiss*. — 3) =  
*असत्कर्मफल der Lohn für eine schlechte That* H. an. 3, 58. — Ohne  
Zweifel falsche Lesart für निपाक.

निराकरणा (von 1. कृ mit निर) n. 1) *das Verjagen, Verschuchen*:  
काण्डक<sup>०</sup> Kull. zu M. 9, 252. *das Verstossen* (einer Frau) Çāṅk. 82, 20.  
*das Entfernen*: आशङ्का<sup>०</sup> Müller, SL. 123, N. — 2) *das Bestreiten*: वे-  
दमूलत्वं<sup>०</sup> Müller, SL. 103, N. Kull. zu M. 12, 95. Schol. bei Wilson,  
IV. Theil.

Siñkraj. S. 158. — 3) *das Vergessen*: धारणी मे अस्त्वनिराकरणम् Taitt.  
Ān. 10, 9. शास्त्रिरस्यनिराकरणमसि Pār. Gṛh. 3, 15.

निराकरिषु (wie eben) adj. P. 3, 2, 136. Vor. 26, 142. अनिराकरिषु  
P. 6, 2, 160. Sch. = तिप्पु AK. 3, 1, 30. H. 350. *obstruktive* Colman. Wils.  
1) *viell. der stets Etwas an Jmd auszussetzen hat*: न चावद्वर्तुर्वर्णमार्या  
निराकरिषोर्वर्जितादते ऽपि Ragh. 14, 57. *qui vel sine ipsius culpa eam*  
*abegerat* (eine einmalige Handlung!) Sr. = त्यक्तुः Schol. in der Calc.  
Ausg. — 2) *der Jmd um Etwas (abl.) zu bringen sucht, Jmd Etwas (abl.)*  
*missgönnerd*: साम्राज्यात् Rāga-Tar. 5, 154. Davon nom. abstr. निराकरि-  
क्षुता f. *Missgunst*: दुर्मधस्त्वे मन्दता च स्वप्ने मेधुनानित्यता । निराकरि-  
क्षुता चैव विज्ञेयाः पाशवा गुणाः ॥ Suçr. 1, 336, 8. fg. — 3) *vergesslich*  
Pār. Gṛh. 2, 4.

निराकर्तृ (wie eben) nom. ag. *Verächter*: निराकर्तामरादीनां स वि-  
ज्ञेयो निराकृतिः Khandogapariśiṣṭa bei Kull. zu M. 3, 154. *एवमेव नि-*  
*राकर्ता यथाग्नीनपविध्यति । त्यजत्यकारो यश्च पितरं मातरं गुरुम् ॥*  
MBu. 12, 6101.

निराकाङ्क्ष (निस् + आकाङ्क्षा) adj. 1) *Nichts erwartend, Nichts für sich*  
*wünschend* Brahminp. P. in Verz. d. Oxf. H. 29, a, 84. — 2) *keiner Er-*  
*gänzung bedürftig*: वाक्ये Kāṭh. Ça. 1, 3, 2. Siñ. D. 8, 21.

निराकाङ्क्षिन् (निस् + आकाङ्क्षिन्) adj. *Nichts erwartend, Nichts für sich*  
*wünschend* MBu. 14, 537.

निराकार (निस् + आकार) adj. f. *gestaltlos, körperlos* H. an. 4, 118. Md.  
l. 205. ब्रह्मन् As. Res. 11, 103. Mañjuśrī. 10, 3. *ohne äussere Erscheinung,*  
*dessen äussere Erscheinung Nichts verräth; Nichts vorstellend, kein*  
*Wesen von sich machend, anspruchslos*: विधस्ता सायोध्या न प्रकाशते ।  
निराकारा निरामन्दा दीना प्रतिकृतस्त्वना ॥ R. 2, 113, 24 (124, 24 Gora.).  
इह यतैर्निराकारैर्वस्त्वयम् so v. a. *unerkant* MBu. 1, 5787. स मा निरा-  
कारमिव प्रहसन्निदमब्रवीत् *als wenn er mich nicht gekannt hätte* 5195.  
तमावतो निराकाराः काष्ठे ऽग्निरिव शेते 8, 1895. 12, 5994. 6519. Nach  
Çabdīrthak. bei Wils. m. 1) *der Himmel*. — 2) *Vishṇu*. — 3) *Çiva*  
(auch Çiv.). — 4) *der göttliche Geist, Gott*. — 5) *Vorwurf, Tadel*. —  
Die vier ersten Bedeutungen gehen auf die Grundbedeutung *formlos*  
zurück; in der letzten Bed. aber ist das Wort auf 1. कृ mit निरा zu-  
rückzuführen.

निराकाश (निस् + आकाश) adj. *keinen freien Raum zehend, vollkommen*  
*erfüllt*: कृत्वाकाशं निराकाशं यत्नोत्तिष्ठोपला इव R. 5, 64, 24.

निराकुल (निस् + आकुल) adj. 1) *nicht in Verwirrung gebracht, in ge-*  
*höriger Ordnung sich befindend*: अलिकुलसंकुलकुसुमममूकनिराकुलव-  
कुलकलपे Gīt. 1, 28. — 2) *im Kopfe nicht verwirrt, klar sehend*; ०लम्  
adv.: तन्मे व्याख्यातुमर्कसि यथा वेद्य निराकुलम् *deutlich, klar* Varān.  
Bṛh. S. 87, 44. subst. *Klarheit, Deutlichkeit*: देवस्यनिराकुलार्थम् *damit*  
*der Astrolog ganz klar sehe* 97, 7. — 3) *ruhig, unbesorgt* Spr. 381.  
Pārīkat. ed. orn. 56, 4. 55, 18.

निराकृति (निस् + आकृति und von 1. कृ mit निरा) 1) adj. a) *form-*  
*los, gestaltlos* H. an. 4, 118. Md. l. 205. von Vishṇu Hariv. 12090. —  
b) *entstellt, hässlich, widerlich* Tri. 3, 3, 162. अग्राभाविता घोरो पष्टि-  
कृता निराकृतिः Mān. P. 8, 88. — c) *der sich seiner religiösen Ver-*  
*pflichtungen entlässt hat, die Götter nicht ehrt, die heilige Schrift*